VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 358)**

z dnia 24 czerwca 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 358)

24 czerwca 2015 r.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradująca pod przewodnictwem posła **Waldy Dzikowskiego (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji oraz posła **Tomasza Makowskiego (PSL)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu Państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. (druk nr 3459) wraz z analizą NIK (druk nr 3509), w zakresie:

1) części budżetowej 34 – Rozwój regionalny,

a) dochody i wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

c) środki europejskie na finansowanie programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego,

2) części budżetowej 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego (z wyłączeniem subwencji oświatowej),

– dochody i wydatki,

3) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji: 4, 6, 8, 18, 23, 32, 42, 45, 51 i 70,

4) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:

a) 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę,

– wydatki,

b) 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska,

– dochody i wydatki,

– dotacje celowe,

– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

– środki europejskie na finansowanie projektów z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska,

5) części budżetowej 86 – Samorządowe Kolegia Odwoławcze,

a) dochody i wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2014 r. (druk nr 3508), w zakresie działania Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Hanna Majszczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Iwona Wendel** podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Roz-

woju wraz ze współpracownikami, **Marek Wójcik** podsekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji wraz ze współpracownikami, **Dariusz Zielecki** wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej w Najwyższej Izbie Kontroli, **Wiesław Drabik** prezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gorzowie Wielkopolskim.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak**, **Anna Jasieńska** i **Dariusz Myrcha** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji.

Witam państwa posłów i zaproszonych gości. Witam panią minister Majszczyk wraz z zespołem. Witam serdecznie pana ministra Wójcika także z zespołem. Witam innych zaproszonych gości.

Drodzy państwo, dzisiaj nasz porządek obrad to rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. (druk nr 3459) wraz z analizą NIK (druk nr 3509). Witam także pana dyrektora Zieleckiego.

Drodzy państwo, mamy dzisiaj dość bogaty plan pracy. W związku tym, że wszyscy jesteśmy zmęczeni zawodowo (dzisiejszego dnia odbyliśmy bardzo dużo posiedzeń Komisji z budżetu a posłowie są znakomicie zorientowani w budżecie i rezerwach), dlatego zwracam się z gorącą prośbą do wszystkich, abyśmy zaoszczędzili czasu i proszę o bardzo skondensowaną wypowiedź. Tym bardziej, jak mówiłem, posłów nie trzeba uświadamiać, bo znają budżet. Także prosiłbym państwa ministrów o skondensowane przedstawienie analizowanych przez nas części budżetu.

W takim razie przechodzimy do pracy. Część budżetowa 34 – Rozwój regionalny.

MIiR? Jest pani minister.

Proszę w związku z tym spełnić nasze oczekiwania, dziękuję bardzo.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju Iwona Wendel:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Dzień dobry.

Iwona Wendel, podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju.

Szanowni państwo, zgodnie z informacją, która została państwu przesłana podam najważniejsze rzeczy. Część 34 – Rozwój regionalny. Dochody zaplanowane w wysokości 400 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie ponad 50.000 tys. zł. Na powyższą kwotę składają się wpływy z najmu i użycia pomieszczeń budynków będących w zarządzie ministerstwa oraz zwrot niewykorzystanych środków dotacji z lat ubiegłych wraz z odsetkami. Tłumaczyliśmy to ostatnio, że środki te nie obejmują refundacji z Komisji Europejskiej, które są wskazywane w części 77 i 87, których dysponentem jest Ministerstwo Finansów.

Wydatki zostały zrealizowane w wysokości 97% zgodnie z podaną informacją. Budżet państwa to 2.055.000 tys. zł, jest to 91%. Środki europejskie – 17.884.000 tys. i to jest 98% wydatków planowanych. Wydatki były przeznaczone przede wszystkim na szesnaście regionalnych programów operacyjnych, na komponent regionalny Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, na projekty infrastrukturalne wdrażane przez Unijne Centrum Wdrażania Projektów Transportowych oraz wsparcie Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej, pomoc techniczną ministerstwa, a także mechanizmy finansowe Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Jeżeli chodzi o wynagrodzenia to zostały one zrealizowane w wysokości 97% zgodnie z podaną informacją.

Bardzo istotna informacja, że po przeprowadzonej kontroli Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu za 2014 r.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo, pani minister.

Koreferent przygotowany?

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Andrzej Sztorc (PSL):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, zacznę od tego, że dostaliśmy bardzo dobrze przygotowane materiały ze szczegółowym opisem wydatków w ramach budżetu państwa, jak i środków europejskich. W części 34 – Rozwój regionalny, zostały zrealizowane dochody w wysokości 50.587 tys. zł z planowanych w ustawie budżetowej w wysokości 430 tys. zł. Dodam, że jest to wzrost o 11.764,4%.

W ustawie budżetowej na 2014 r. zaplanowano wydatki na rozwój regionalny w łącznej kwocie 13.045.238 tys. zł – z budżetu państwa było 1.972.501 tys. zł, z budżetu środków europejskich – 11.072.737 tys. zł. W planie po zmianach, na koniec 2014 r. wielkość wydatków budżetowych uległa zwiększeniu do łącznej kwoty 20.473.206 tys. zł, co stanowi 152,8% wydatków ujętych w ustawie budżetowej, z tego było w budżecie państwa o 291.482 tys. zł do kwoty 2.263.983 tys. zł, z budżetu środków było o 7.136.486 tys. zł więcej do kwoty 18.209.223 tys. zł. Zmiany wynikały ze zwiększenia planu wydatków decyzjami Ministra Finansów przenoszącymi środki z rezerw celowy o kwotę 4.325.840 tys. zł oraz ze zmian w związku z przeniesieniami pomiędzy częścią 34, a innymi częściami o 3.102.128 tys. zł.

Ponadto, w celu dostosowania środków ujętych w części 34 do bieżących potrzeb wynikających z realizacji zadań Minister Infrastruktury i Rozwoju wydał decyzje wewnętrzne przenoszące środki pomiędzy programami w ramach budżetu państwa oraz budżetu środków unijnych.

Ponadto, przedstawiono nam informacje na temat realizacji wydatków w dziale 34 z 2014 r. z podziałem na szesnaście regionalnych programów operacyjnych. Na realizację szesnastu regionalnych programów operacyjnych w ustawie budżetowej na 2014 r. zaplanowano łączne wydatki w kwocie 7.698.907 tys. zł (947.973 tys. zł w budżecie państwa i 6.750.934 tys. zł w budżecie ze środków europejskich). W ciągu roku wydatki zostały zwiększone do kwoty 9.891.198 tys. zł (973.051 tys. zł w budżecie państwa i 8.918.147 tys. zł w budżecie środków europejskich).

Planowane wydatki zostały zrealizowane w kwocie 9.653.064 tys. zł, to jest 97,6% (889.550 tys. zł w budżecie państwa i 8.763.514 tys. zł w budżecie środków europejskich). Wydatki w 2014 r. zostały zrealizowane na poziomie analogicznym do 2013 r.

Tu już zakończę.

Nie pozostaje mi nic innego, jak prosić o pozytywne zaopiniowanie wydatków budżetu państwa z budżetu środków europejskich, czyli części 34 – Rozwój regionalny w 2014 r.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję, panie pośle.

Trochę pół żartem, pół serio – mówiąc po poznańsku, żeby nie było „poruty" – uprasza się posłów koreferentów, aby mówili krócej niż ministrowie, apel do wszystkich.

Dziękuję.

W tej chwili Ministerstwo Finansów…

Przepraszam, panie dyrektorze, Najwyższa Izba Kontroli jest nam potrzebna.

Bardzo proszę.

Wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej w Najwyższej Izbie Kontroli Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu w tej części i również pozytywnie opiniujemy sprawozdawczość budżetową dysponenta, stwierdzając, że dane wykazane w tych sprawozdaniach są zgodne z danymi sprawozdań jednostkowych. W przypadku sprawozdań jednostkowych ministerstwa – zgodne z danymi ujętymi w księgach rachunkowych. Badanie ksiąg rachunkowych nie wykazały nieprawidłowości. Można stwierdzić, że sprawozdania są wiarygodne.

Jeśli chodzi o dochody budżetowe to ograniczyliśmy kontrolę dochodów do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w sprawozdawczości. Co za tym idzie, nie dokonywaliśmy oceny poprawności realizacji dochodów. Dochody tradycyjnie z roku na rok są znacznie wyższe niż planowane. Wynika to z tego, że głównymi źródłami

dochodów są nieplanowane kwoty zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz odsetki od dotacji i płatności.

Jeżeli chodzi o wydatki budżetu państwa to zrealizowano je na poziomie prawie 91%. Niepełne wykonanie to efekt opóźnień beneficjentów w realizacji projektów oraz oszczędności przetargowe. Nie mieliśmy uwag, co do sposobu rozdysponowania środków przeniesionych z rezerw celowych budżetu państwa. Podkreślić należy, że w zdecydowanej części przypadków stwierdzenia nadmiaru środków na bieżąco reagowano i dokonywano stosownych blokad. Szczegółowe badanie, którym objęliśmy tryb prawidłowego przekazania i rozliczenia dotacji w kwocie ponad 450.000 tys. zł, tj. 24% wydatków w tej części budżetowej oraz prawidłowość dokonywania wydatków przez ministerstwo nie wykazało nieprawidłowości.

Jeżeli chodzi o wydatki budżetu środków europejskich to kwota zrealizowana wynosi 17.884.000 tys. zł, jest to 98,2% planu. Należy podkreślić, że ministerstwo jako dysponent trzeciego stopnia wykorzystuje tylko nieznaczną część tej kwoty. Praktycznie jest to 172 tys. zł. Badanie tej kwoty nie wykazało nieprawidłowości. Pozostałe środki są przekazywane na realizację płatności w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych. Nie zgłosiliśmy uwag, co do realizacji zadaniowego układu wydatków. W objętym badaniem zakresie osiągnięto prawidłowo skonstruowane i zaplanowane mierniki na poziomie adekwatnym do wydatkowanych środków. Nie było zobowiązań wymagalnych na koniec roku.

Jeżeli chodzi o działalność Ministra Infrastruktury i Rozwoju w ramach realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 to pełnił on rolę instytucji zarządzającej pięcioma krajowymi programami operacyjnymi oraz koordynował realizację szesnastu regionalnych programów operacyjnych. Na realizację wszystkich programów z starej perspektywy finansowej w 2014 r. wydatkowano ponad 50.500.000 tys. zł (prawie 96% planu), w tym prawie 46.000.000 tys. zł (tj. 97% planu) z budżetu środków europejskich. Nie mieliśmy uwag do działania ministra przy podziale rezerw celowych a także prognozowania płatności z budżetu środków europejskich, której trafność jest coraz lepsza.

W ramach pięciu krajowych programów operacyjnych od początku funkcjonowania do końca roku certyfikowano do Komisji Europejskiej środki stanowiące 78,8% alokacji na lata 2007-2013. Natomiast, w odniesieniu do szesnastu regionalnych programów operacyjnych poziom ten wyniósł 85,2%. W przypadku programów operacyjnych EWT było to 74,6%. Tutaj należy podkreślić, że w pełni wykonano założenia, które wynikają z przyjętego przez Radę Ministrów planu wydatkowania środków na rok 2014.

Zbadaliśmy także kontynuację działań ministra w ramach przygotowania do nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Przypomnę, że NIK w pierwszej połowie 2014 r., w odrębnej kontroli, badała sposób przygotowania się do realizacji nowej perspektywy i ocena była pozytywna. Oceny tej nie zmieniają także wyniki aktualnej analizy stanu wdrażania przeprowadzonej w ramach kontroli budżetowej. Stwierdziliśmy, że ministerstwo kontynuuje prace nad wdrożeniem nowej perspektywy. Do lutego 2015 r. Komisja Europejska zatwierdziła wszystkie krajowe i regionalne programy operacyjne.

Zostały zmienione przepisy ustawowe i trwały zaawansowane prace nad przygotowaniem odpowiednich rozporządzeń. Również na bieżąco rozwijany i dostosowywany do nowej perspektywy jest system teleinformatyczny wspierający realizację programów.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję, panie dyrektorze.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że pozytywnie zaopiniowaliśmy dla Komisji Finansów Publicznych część 34 budżetu – Rozwój regionalny…

Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Czesław Sobierajski (PiS):

Proszę o głosowanie.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

W takim razie przystępujemy do głosowania.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem części budżetowej 34 – Rozwój regionalny, zechce podnieść rękę w górę.

Kto jest przeciw?

Dziękuję.

Kto się wstrzymał?

Dziękuję.

Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

6 za, 5 przeciw i brak wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję.

Komisja pozytywnie zaopiniowała część budżetową 34 – Rozwój regionalny.

Drodzy państwo, w takim razie przechodzimy do części budżetowej 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego oraz części budżetowej 83. Tutaj głos będzie miała pani minister Majszczyk a w pozycjach: 4, 18 i 23 – pan minister Wójcik.

Bardzo proszę państwa ministrów o przedstawienie tych części.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Hanna Majszczyk:

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego została zaplanowana na 2014 r. w kwocie 51.206.360 tys. zł. Co do zasady została rozdysponowana w 100%. Obejmuje ona w największej kwocie subwencję oświatową, która nie jest dzisiaj przedmiotem badania przez Wysoką Komisję, natomiast w pozostałym zakresie obejmuje część wyrównawczą subwencji ogólnej dla gmin, powiatów i województw, rekompensującą dla gmin, część równoważącą subwencję ogólną dla gminu, powiatów oraz część regionalną subwencji ogólnej dla województw.

Wszystkie z tych części równoważących, czy rekompensujących, poza częścią rekompensującą subwencji ogólnej dla gmin, zostały rozdysponowane w stu procentach, według algorytmów i kryteriów określonych w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Jedynie część rekompensująca subwencji ogólnej dla gmin została rozdysponowana w 84%, ale w całości zgodnie z zapotrzebowaniem i wnioskami samorządu terytorialnego.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję, pani minister.

Proszę bardzo, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji Marek Wójcik:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, w przypadku poz. 4 rezerwy mówimy o rezerwie na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych – wykorzystano kwotę 1.144.226 tys. zł.

Główne przedsięwzięcia to odbudowa infrastruktury komunalnej i samorządowej, tj. kwota 511.000 tys. zł. Było 491 obiektów, 176 mostów, prawie 1400 km dróg, 85 obiektów wodnokanalizacyjnych i 20 innych obiektów komunalnych, głównie infrastruktura oświatowa, czyli przedszkola i żłobki.

W przypadku odbudowy infrastruktury przeciwpowodziowej realizowały to regionalne zarządy gospodarki wodnej, wojewódzkie zarządy melioracji i urządzeń wodnych. Przekazano 138.000 tys. zł, wykorzystano 135.127 tys. zł Główne efekty tego programu to odbudowa 157 uszkodzeń, 71 km wałów, 58 budowli piętrzących, regulacyjnych i odwadniających oraz ponad 480 km skarp.

Duże przedsięwzięcie, które było finansowe z rezerwy, to projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu rzeki Odry. W tym przypadku dotyczyło to głównie zbiornika Racibórz. Była to budowa samego zbiornika i prace budowlane, ale także budowa nowej wsi Nieboczowy. Praktycznie budujemy nową wieś. Jest tam kwestia cmentarza, remizy, wiejskiego domu kultury, wiejskiego ośrodka sportu i rekreacji, przebudowy linii średniego i niskiego napięcia.

Także sporą kwotę skierowano na realizację Wrocławskiego Węzła Wodnego. Tutaj zrealizowano wiele przedsięwzięć m.in. modernizacja obwałowań, budowa nowych obwałowań wokół Wrocławia.

Kolejny program to ochrona przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły. Na to zadanie wykorzystano 51.072 tys. zł. Główny efekt programu w 2014 r. to 18.316 osób chronionych przed powodzią, 11.277 ha chronionej powierzchni zagrożonej powodzią.

Warto powiedzieć jeszcze o programie pomocy bezpośredniej dla osób poszkodowanych. Skierowano na zasiłki celowe dla osób pokrzywdzonych w latach 2010-2014 kwotę 9.041 tys. zł. W ramach tych środków przeznaczono 6.173 tys. zł dla 1703 rodzin, poszkodowanych w wyniku zdarzeń klęskowych z maja, lipca i września 2014 r.

Mniejsze już środki na doposażenie jednostek straży pożarnej, akcje lodołamania na rzekach administrowanych przez RZGW, usuwanie skutków osuwisk ziemi. Tu było prawie 51.000 tys. zł. Dzięki temu ustabilizowano 52 osuwiska. Wykonano trzynaście dokumentacji geologiczno-inżynierskich i siedem – geologiczno-budowlanych. Ze środków tej rezerwy wykonywaliśmy także ocenę badań stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa wałów przeciwpowodziowych stanowiących własność Skarbu Państwa oraz odtwarzaliśmy majątek państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję, panie ministrze.

Moment, teraz koreferat, dobrze?

Proszę pana posła Zawadzkiego o koreferat a następnie – pana dyrektora.

Panie pośle, za chwilę udzielę panu głosu.

Poseł Ryszard Zawadzki (PO):

Dziękuję.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni goście, na podstawie wyczerpujących materiałów, które otrzymaliśmy i po wystąpieniach przedstawicieli ministerstw oraz pozytywnej opinii przedstawiciela NIK w pierwszych słowach pozostaje mi zarekomendować pozytywną opinię, jeśli chodzi o wykonanie budżetu państwa za 2014 r. w części 82 – Subwencje ogólne dotyczące jednostek samorządu terytorialnego.

Jak wiemy, część budżetowa 82 – Subwencje ogólne (z wyłączeniem części oświatowej) jest przeznaczona dla gmin, powiatów i województw. Od lat jest podobnie naliczana, stanowi około 23% części ogólnej, którą zdominowała subwencja oświatowa. Ta część budżetu jest bardzo wymierna i łatwo sprawdzalna. Szczególnie trudno o uwagi w kwestii wykonania budżetu i nie stwierdza się rażących błędów.

Dochody budżetowe w części 82 zostały zaplanowane i zrealizowane. Jak słyszeliśmy dochody zostały zrealizowane w wysokości 99,9% planu.

Jeśli tu można podjąć jakąś dyskusję to mankamentem jest kwestia należnych zaległości, która – z roku na rok – lekko się przesuwa i pogłębia. Jak rozumiem, w planie finansowym uwzględnia się te trudności przyjmując w miarę realne kwoty.

Jeżeli chodzi o wydatki w części 82 to nie budzą one szczególnych emocji. Jak wspomniałem, są wymierne i łatwo policzalne. W zasadzie zostały zrealizowane jak wymagał tego czas i zobowiązania. Można byłoby pytać, dlaczego subwencja z tytułu części rekompensującej, którą przekazano dziewiętnastu gminom nie jest w stu procentach zrealizowana? Może to retoryczne pytanie: dlaczego tak mało? Ponieważ, takie były wystąpienia gmin. Bardzo często gminy dają sygnały, zwłaszcza te, które zabiegają o specjalne strefy ekonomiczne, że występuje blokada dotycząca pozwoleń. Chodzi szczególnie o część rekompensującą dla gmin, że te środki nie pozostają do końca wykorzystane.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, biorąc pod uwagę wszystkie pozytywne opinie wnoszę o pozytywną opinię Komisji, co do części 82 omawianego budżetu.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, panie dyrektorze.

Wicedyrektor departamentu w NIK Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Króciutko.

NIK pozytywnie oceniła kontrolę budżetu w tej części. Dochody i wydatki zaplanowano rzetelnie i zrealizowano z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi.

Pozytywnie również zaopiniowaliśmy sprawozdawczość budżetową. Przy badaniu ksiąg rachunkowych stwierdziliśmy, że dokumentacja, opisująca politykę rachunkowości, nie spełnia wszystkich formalnych wymogów wynikających z ustawy o rachunkowości. Wnioskowaliśmy o jej uzupełnienie. Szczególną uwagę zwróciliśmy na dochody budżetowe.

Odnotowaliśmy wzrost zaległości. Tutaj dość szczegółowe badanie działania Ministra Finansów w tym zakresie wykazało, że podejmował on przewidziane prawem działania, w celu odzyskania tych należności. Na koniec 2014 r. zaległości wyniosły 344.600 tys. zł, zwiększyły się o prawie 136.200 tys. zł. Jest to sporo. W tej kwocie główną pozycję stanowiły zaległości woj. mazowieckiego, które wynosiły 265.800 tys. zł.

Minister Finansów na bieżąco podejmował czynności wobec podmiotów zalegających z wpłatami m.in. wzywał do zapłaty, zaliczał bieżące wpłaty na poczet zaległości, wydawał decyzje określające wysokości zobowiązań oraz wystawiał tytuły wykonawcze. Wydatki budżetu państwa zostały zrealizowane w kwocie ponad 51.200.000 tys. zł. Było to prawie 100% planu po zmianach. Nie stwierdziliśmy tutaj nieprawidłowości.

Minister finansów z zachowaniem obowiązujących terminów przekazywał raty w części subwencji. Raty te były wypłacane we właściwych kwotach. Również rezerwy utworzone na uzupełnienie subwencji ogólnej zostały prawidłowo rozdysponowane. Na koniec roku nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję, panie dyrektorze.

Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Czesław Sobierajski (PiS):

Chciałem zapytać (bo nie jest chyba o tym napisane a nadmienił to pan minister), chciałem zapytać o budowę zbiornika Racibórz. Kwoty są podane dla regionalnych dyrekcji. Wiem, że na tym etapie po kilkunastu latach prób ta budowa jest wstrzymana. Projekt jest ponownie przekazany do przeprojektowania.

Pytam, co to znaczy?

Pytałem dyrektora urzędu wojewódzkiego, bo poszła tam potężna zaliczka a, tak naprawdę, zero roboty. Mówi to mi, tak trochę w kuluarach: czekamy, kto pierwszy pęknie, czy firma, która wygrała, czy też my, żeby z powrotem rozpisać nowy konkurs.

Proszę konkretnie kilka słów na temat zbiornika Racibórz.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Panie ministrze, proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MAiC Marek Wójcik:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, projekt nadal jest realizowany.

Trzeba przyznać, że skala tego przedsięwzięcia i jego zakres… to prace mają niewielkie opóźnienie, rzędu kilku miesięcy.

Po pierwsze, kontynuowana jest budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Po drugie, z naszych, największych przedsięwzięć, to jest zapora lewobrzeżna wraz z towarzyszącymi budowlami. W tej sprawie korzystamy ze środków zewnętrznych m.in. Banku Światowego, z którym współpracujemy na bieżąco.

Mówię o tym, że jest to kolejny dowód na to, że podmioty zewnętrzne, które analizują przebieg tej inwestycji nie wnoszą zastrzeżeń do jego przebiegu.

Może warto też powiedzieć o zaporze prawobrzeżnej, ponieważ tam w 2014 r. nastąpiło największe przyspieszenie prac. Przewidujemy ich kontynuowanie i można powie-

dzieć z dużym prawdopodobieństwem, że 2017 r. będzie ostatnim w realizacji tego przedsięwzięcia.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Pan poseł *ad vocem*, proszę bardzo.

Poseł Czesław Sobierajski (PiS):

Pewnie pan wie, że pierwszy termin oddania tego zbiornika to 2015 r., w tym roku miało nastąpić rozliczenie. Był to pierwszy termin.

Teraz jest 2017 r., wcześniej był 2016 r.

Pisałem do ministra w tej sprawie interpelację i miałem trochę inną odpowiedź niż pan mówi, że podziela tę troskę. Mam inne informacje, że jest problem i całkiem spory, ale nie mogę udowodnić wprost, że mam inną odpowiedź ministra na piśmie niż ta, którą pan powiedział.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo.

Podsekretarz stanu w MAiC Marek Wójcik:

Jeżeli można?

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Tak, proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MAiC Marek Wójcik:

Corocznie mamy dwie Komisje Banku Światowego, które kontrolują przedsięwzięcia. Jest tam sporo problemów związanych z wywłaszczeniem i rozwiązaniem stanu prawnego nieruchomości oraz z pozwoleniem na budowę.

Chcę uspokoić, że inwestycja zostanie skończona i mamy nadzieję, że – nieco żartując – ale o tej porze ,kolejny Św. Jan w 2016 r. i 2017 r. będzie życzliwy i nie będzie kłopotu z powodzią.

Poseł Czesław Sobierajski (PiS):

Odnotowuję tę datę, bo już było kilka dat.

Podsekretarz stanu w MAiC Marek Wójcik:

Nie usłyszałem, co pan poseł powiedział…

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, pan poseł Zawadzki.

Poseł Ryszard Zawadzki (PO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałem uzupełnić moją wypowiedź.

Wnoszę także o pozytywne zaopiniowanie rezerw celowych poz.: 4, 6, ,8, 18, 23, 32, 42, 45, 51 i 70. Jest to dziesięć rezerw, są one dość dokładnie opisane.

W związku z tym, że zostały omówione, wnoszę o pozytywną opinię.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Drodzy państwo, jeśli nie usłyszę sprzeciwu to uznam, że przekażemy pozytywną opinię dla Komisji Finansów…

Dobrze, jest sprzeciw, tak?

Przystępujemy do głosowania, proszę o policzenie głosów.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem dla Komisji Finansów Publicznych, zechce podnieść rękę w górę.

Dziękuję.

Kto jest przeciw?

Dziękuję.

Kto się wstrzymał?

Dziękuję.

Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

11 za, 6 przeciw i brak wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo.

Stwierdzam, że Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej pozytywnie zaopiniowała części budżetowe 82 i 83 wraz z rezerwami celowymi dla Komisji Finansów Publicznych.

Drodzy państwo, część budżetowa 85 – Budżety wojewodów, ogółem w zakresie działów: 400 i 900. Jest jeszcze część budżetowa 86 – Samorządowe Kolegia Odwoławcze.

Bardzo proszę panią minister.

Podsekretarz stanu w MF Hanna Majszczyk:

Panie przewodniczący, jeśli pan pozwoli to, w pierwszej części, odpowie pani dyrektor Milewska a co do kolegiów odwoławczych – pani dyrektor Cieloch.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Tak, proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej w MF Elżbieta Milewska:

Wysoka Komisjo, wydatki w dziale 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę nie były planowane w ustawie budżetowej.

W wyniku uruchomienia środków z rezerwy celowej zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2014 r. w poz. 4 plan w tym dziale został zwiększony o kwotę 1.776 tys. zł z przeznaczeniem na realizację zadań związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych. W 2014 r. wydatkowano 98,9% planu. Wykonanie wydatków w 2014 r. w stosunku do 2013 r. stanowiło 131,7% i wiąże się z uzyskaniem wyższych środków z rezerw celowych na realizację tych zadań. Plan wydatków bieżących po zwiększeniu środkami z rezerwy celowej wynosił 1.475 tys. zł. Został wykonany w wysokości 1.456 tys. zł. To jest 98,7% planu. Środki zostały przeznaczone dla dziesięciu gmin: Czorsztyn, miasta Gryfów, gminy Jordanów, gminy Krościenko, gminy Niedźwiedź, Raciechowice, Radziemice, Suszowa, Szczawnica i Trzciana. Były to środki przeznaczone głównie na remonty ujęć wody dla gmin. Wydatki majątkowe w tym dziale nie były planowane w ustawie budżetowej. W trakcie roku pozyskano środki z rezerwy celowej poz. 4 w wysokości 320 tys. zł na zadanie usuwania skutków ruchów osuwiskowych ziemi i przeciwdziałania tym zdarzeniom.

W odniesieniu do działu 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, to dochody w dziale 900 zostały wykonane w wysokości 12.230 tys. zł. To jest 97% planu. Głównie pochodzi z usług świadczonych przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska. W ustawie budżetowej na 2014 r. plan wydatków w części 85 – Budżety wojewodów, dział 900 został określony ogółem w wysokości 140.836 tys. zł. W toku wykonywania budżetu plan ten został zwiększony *per saldo* o kwotę 46.916 tys. i wyniósł ogółem 187.752 tys. zł.

Zwiększenie wydatków nastąpiło w wyniku rozdysponowania środków pochodzących z rezerw celowych z budżetu państwa o kwotę 46.331 tys. zł oraz rozdysponowania środków pochodzących z rezerw utworzonych w budżetach wojewodów na kwotę 618 tys. zł. Zrealizowane w 2014 r. wydatki w tym dziale wynosiły 185.344 tys. zł, to jest 98,7% planu po zmianach. Głównie środki zostały przeznaczone na działalność inspekcji ochrony środowiska. Była to kwota 152.068 tys. zł.

Wydatki majątkowe zostały zrealizowane w wysokości 28.472 tys. zł, to jest 96,7% planu po zmianach. Zostały przeznaczone dla wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w wysokości 15.251 tys. zł oraz dla jednostek samorządu terytorialnego na usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 12.739 tys.

W ustawie budżetowej, określone w planie po zmianach, dotacje celowe na finansowanie zadań z zakresu zadań administracji rządowej dla jednostek samorządu terytorialnego w wysokości 3.841 tys. zł zostały realizowane w kwocie 3.399 tys. zł. Zostały przeznaczone na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej – 2.977 tys. zł, głów-

nie z przeznaczeniem na działalność komisji egzaminacyjnych, opracowanie programów mających na celu ochronę powietrza i klimatu, opracowywanie programów ochrony środowiska, na realizację kampanii edukacyjnych w zakresie postępowania ze zużytymi bateriami i akumulatorami. Natomiast dotacje celowe na inwestycje i zakupy inwestycyjne zostały przeznaczone dla woj. łódzkiego w wysokości 422 tys. zł na wykonanie zadania z zakresu komponentów -Budowle przeciwpowodziowe.

Jeśli chodzi o wynagrodzenia to w 2014 r. zostały zrealizowane w kwocie 91.912 tys. zł, to jest 100% planu po zmianach. Z tego dla członków korpusu służby cywilnej przy przeciętnym zatrudnieniu 1960 osób wydatkowano 83.371 tys. zł. Dla osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń, przy przeciętnym zatrudnieniu 193 osoby, wydatkowano kwotę 8.541 tys. zł. Zgodnie ze sprawozdaniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, to przeciętne wynagrodzenie poszczególnych grup pracowniczych wynosiło dla członków korpusu służby cywilnej 3544 zł a dla osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń – 3687 zł.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Makowski (PSL):

Dziękuję, pani dyrektor.

Teraz jeszcze następne działy, proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej w MF Aneta Cieloch:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Jeśli chodzi o część 86 – Samorządowe kolegia odwoławcze, dochody nie były planowane w tej części, ale zostały wykonane w wysokości 89 tys. Pochodziły głównie z nadpłaconych wypisów od skarg kasacyjnych oraz kosztów postępowania sądowego.

Jeśli chodzi o wydatki to środki na funkcjonowanie czterdziestu dziewięciu samorządowych kolegiów odwoławczych, w ustawie budżetowej zostały zaplanowane w wysokości 106.025 tys. zł, z tego bieżące wydatki w kwocie 104.615 tys. zł, a wydatki majątkowe w wysokości 1.410 tys. zł. W trakcie wykonywania budżetu wydatki zostały zwiększone do kwoty 116.173 tys. zł, to jest o 10.148 tys. zł i było to wynikiem przeniesienia środków z rezerw celowych, głównie na uzupełnienie wydatków bieżących samorządowych kolegiów odwoławczych.

Uzupełnienie tych wydatków dotyczyło wynagrodzeń bezosobowych dla pracowników kolegiów, w tym głównie pozaetatowych członków kolegiów, którzy rozpatrują odwołania od decyzji administracyjnych z zakresu administracji publicznej w sprawie zadań własnych należących do właściwości jednostek samorządu terytorialnego. Na ten cel zostało przeznaczone 2083 tys. zł.

Pojawiło się także uzupełnienie pozostałych wydatków bieżących kolegiów w tym m. in. zwiększone zostały koszty utrzymania, zakup usług pocztowych, zakup sprzętu komputerowego, akcesoriów komputerowych, aktualizacja programów, zakup materiałów biurowych, podróże służbowe, krajowe – na ten cel przeznaczono 917 tys. zł.

Wydatki zostały zrealizowane w wysokości 116.009 tys. zł, czyli prawie 100% planu po zmianach, z tego wydatki bieżące w kwocie 115.108 tys. zł, wydatki majątkowe – 901 tys. zł. Zrealizowane wydatki zostały przeznaczone głównie na wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń oraz różne wydatki na rzecz osób fizycznych w wysokości 111 tys. zł i wydatki bieżące związane z realizacją zadań oraz utrzymaniem biur kolegiów w wysokości 114.998 tys. zł. Z tego na wynagrodzenia dla etatowych członków kolegiów i pracowników biur przeznaczono 74.231 tys. zł. Wynagrodzenia bezosobowe w ramach, których realizowane są przede wszystkim wynagrodzenia pozaetatowych członków kolegiów wyniosły 6147 tys. zł oraz na składki ubezpieczenia społecznego i składki na fundusz pracy wyniosły 12.981 tys. zł.

Jedną z głównych pozycji w finansowaniu działalności kolegiów jest zakup towarów i usług w wysokości 11.591 tys. zł. Wykonanie wydatków majątkowych w 2014 r. w tej części wyniosło 901 tys. zł, z tego na inwestycje budowlane – 128 tys. zł m.in. na potrzeby Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Krakowie na budowę parkingu, w Łodzi – na przebudowę pomieszczeń, w Gdańsku – na instalacje alarmowe i instalacje dostępu, w Nowym Sączu – na wymianę sieci centralnego ogrzewania. Na zakupy inwestycyjne

przeznaczono 772 tys. zł, głównie na sprzęt komputerowy stacjonarny i przenośny, oprogramowanie, licencje, serwery, kserokopiarki, urządzenia klimatyzacyjne oraz zabudowę meblową do archiwum.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Makowski (PSL):

Teraz powinien referować poseł Makowski, czyli ja.

Zmieniam trochę zasady i poproszę o głos pana dyrektora z Najwyższej Izby Kontroli. Później mam prośbę o głos przedstawiciela Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Wicedyrektor departamentu w NIK Dariusz Zielecki:

Panie przewodniczący, jeżeli chodzi o wydatki wojewodów, to chciałbym powiedzieć, że nie ma mowy o ocenie tych wydatków w działach: 400 i 900, ponieważ nasza ocena dotyczy poszczególnych szesnastu budżetów wojewodów, oni są oceniani za całość. Natomiast, zrobiliśmy skrót, zestawienie z tych szesnastu informacji i danych o wydatkach w tych działach, które są w zainteresowaniu Komisji.

Jeżeli chodzi o dział 400 to, w zasadzie, wydatki były w woj. małopolskim i z uwagi na niewielką skalę one nie były w ogóle kontrolowane przez NIK. Jeżeli chodzi o wydatki w dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, to należałoby odnotować, że na koniec roku zaległości w realizacji dochodów w tym dziale wyniosły 540 tys. zł i były niższe od zaległości na koniec 2013 r. o prawie 31%. Wygląda na to, że jest poprawa w odzyskiwaniu należnych kwot. Jeżeli chodzi o wydatki, to jest 0,6% wydatków ogółem w budżetach wojewodów. Były nieco wyższe od wykonania w 2013 r. – o 2,7%. Były przede wszystkim przeznaczone na działalność inspekcji ochrony środowiska, ponad 90% zostało przeznaczone na ten cel. Tutaj NIK nie stwierdziła nieprawidłowości w realizacji tych wydatków, nie pojawiły się w naszych badaniach.

Jeżeli chodzi o część 86 – Samorządowe Kolegia Odwoławcze to kontrola została przeprowadzona w jedenastu z czterdziestu dziewięciu samorządowych kolegiów odwoławczych, które nie były objęte kontrolą wykonania budżetu państwa w 2013 r. Przy opracowaniu informacji wykorzystaliśmy także zbiorcze dane dotyczące dochodów, wydatków oraz zatrudnienia i wynagrodzeń wszystkich czterdziestu dziewięciu samorządowych kolegiów odwoławczych, które zostały uzyskane w trakcie kontroli wykonania budżetu państwa w Ministerstwie Finansów przez Departament Budżetu i Finansów NIK. Oceniliśmy pozytywnie wykonanie budżetu państwa w dziesięciu samorządowych kolegiach odwoławczych: w Białej Podlaskiej, Bielsku Białej, Legnicy, Ostrołęce, Płocku, Przemyślu, Skierniewicach, Suwałkach, Tarnobrzegu i Tarnowie. Natomiast, ocenę opisową, którą stosowaliśmy w kontroli budżetowej przy braku podstaw do pozytywnej lub negatywnej oceny zastosowaliśmy w odniesieniu do wykonania budżetu państwa w część 86/95, której dysponentem jest prezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zamościu. Stwierdziliśmy nieprawidłowości w samorządowych kolegiach odwoławczych w Legnicy i Tarnobrzegu dotyczące niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków (chodziło o ubezpieczenia pracowników i zakup niezbędnych usług medialnych, braku szacowania ryzyka w ramach kontroli zarządczej oraz księgowania i klasyfikowania wydatków). W tych samorządowych kolegiach odwoławczych, zgodnie z przyjętymi kryteriami dokonywania ocen, nie obniżyło to oceny. Natomiast, na obniżenie oceny w Zamościu, wpływ miały przede wszystkim zwłoka i nieterminowe regulowanie zobowiązań oraz nieprawidłowe ewidencjonowanie wydatków a także nierzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych.

Opinia o sprawozdawczości budżetowej w skontrolowanych samorządowych kolegiach odwoławczych była pozytywna. Dane ujęte w sprawozdaniach były zgodne ze stanem ksiąg rachunkowych. Wyjątek stanowiło sprawozdanie Rb-BZ1 o wydatkach w układzie zadaniowym Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zamościu, gdzie wykazano wartości wykonanych mierników rzeczowych realizacji celów niezgodnie z rzeczywistością. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa kontrola dochodów budżetowych, jak w przypadku pozostałych referowanych przeze mnie części była ograniczona, w której właściwie trudno mówić o dochodach. Była to niewielka kwota, która pojawiła się w trakcie roku budżetowego, a dochody nie były planowane.

Są to zwroty kosztów postępowań kasacyjnych przed Naczelnym Sądem Administracyjnym. W kontrolowanych samorządowych kolegiach odwoławczych nie wystąpiły należności pozostałe do zwrotu.

Jeżeli chodzi o wydatki to zrealizowano je w kwocie ponad 116.000 tys. zł. Było to 99,9% planu po zmianach i było to o 2,5% więcej niż w ubiegłym roku. Największą grupę stanowią wydatki bieżące, głównie na wynagrodzenia.

Zobowiązania wymagalne wyniosły 3600 zł, tak że były bardzo niewielkie i wystąpiły w czterech samorządowych kolegiach odwoławczych nieobjętych kontrolą NIK. Wydatki skontrolowanych samorządowych kolegiach odwoławczych to prawie 16.600 tys. zł i 14,3% ogółu wydatków w części 86. Szczegółowa kontrola wydatków w łącznej kwocie 2.747 tys. zł wykazała, że w siedmiu samorządowych kolegiach odwoławczych nie było nieprawidłowości. Natomiast, nieprawidłowości stwierdzono w trzech samorządowych kolegiach odwoławczych: w Zamościu, Legnicy i Tarnobrzegu. Wcześniej już o nich mówiłem.

Przeciętne zatrudnienie wyniosło 981 osób, było niższe – niż w 2013 r. – o 16 osób. Jeżeli chodzi o przeciętne wynagrodzenie to wyniosło 6305 zł i wzrosło o 2,4%. Etatowi członkowie kolegiów zarabiali średnio 8400 zł – o 2,2% więcej a pracownicy biurowi 3472 zł – o 3,3% więcej.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, dyrektor samorządowego kolegium odwoławczego.

Prezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gorzowie Wielkopolskim Wiesław Drabik:

Prezes Wiesław Drabik.

Chciałem ustosunkować się do przyjętego sprawozdania z wykonania budżetu. Chciałbym powiedzieć, że sytuacja finansowa dotycząca wynagrodzeń pracowników w poszczególnych kolegiach znacznie odbiega od danych statystycznych, przedstawionych przez pana dyrektora z NIK. W niektórych kolegiach przeciętna jest niższa i waha się w okolicach 1500 zł. Skutkuje to częstą fluktuacją kadry i niemożnością wykonywania zadań.

Ponadto, chciałbym powiedzieć, że rezerwy powodują to, że jesteśmy w stanie wykonywać zadania dotyczącego rozpatrywania w terminach przewidzianych przez przepisy K.p.a. Proszę zwrócić uwagę, że koszty postępowania przy stwierdzeniu niekonstytucyjności przepisów w całości obciążają samorządowe kolegia odwoławcze mimo, że nie ponoszą z tego tytułu żadnej winy dotyczącej niekonstytucyjności przepisów. W przypadku, choćby kary za ścięcie drzew, to moje kolegium zapłaciło ponad 30 tys. zł, bo przy uchylaniu decyzji kosztami obciąża się samorządowe kolegia odwoławcze bez możliwości zaniechania obciążania ich.

W następnym roku budżetowym prosiłbym szanownych państwa, żeby dysproporcje dotyczące płac, przynajmniej biurowych, były zbliżone, bądź wyrównane we wszystkich kolegiach.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo, panie prezesie.

Proszę w tej chwili pana przewodniczącego Makowskiego, jako koreferenta, do zreferowania tej części.

Poseł Tomasz Makowski (PSL):

Dziękuję bardzo.

Mam o tyle prostszą sytuację, bo państwo przedstawiliście informacje – resort i NIK, łącznie z opinią pana prezesa samorządowego kolegium odwoławczego. Zacznę od działu 400. Rozmawiamy i mówimy o budżetach wojewodów w części 85 i w tzw. „czterysetce" dochody nie były planowane. W wydatkach było zaplanowane 1.776 tys. zł, co stanowiło 98,9% wydatków z planu.

Nie budzi to wątpliwość i moja rekomendacja jest pozytywna dla Szanownej Komisji.

Jeżeli chodzi o dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska to w tym przypadku wskaźnik rezultatu (bo mówię teraz o wskaźniku rezultatu), czyli dochody do wydatków po stronie dochodów wykonano 97% planu. Dochodów nie można tak w stu procentach zaplanować, to jest jasna rzecz. Jest to pozytywna opinia.

Jeśli chodzi o stronę wydatkową, to w dziale 900 wskaźnik rezultatu jest na poziomie 98,7%. To też nie budzi wątpliwości. W związku z tym, jest rekomendacja pozytywna.

Zostało jeszcze Samorządowe Kolegia Odwoławcze w części 86, jak pan dyrektor z NIK powiedział, wszystkie opinie są pozytywne. To też jest znaczący wskaźnik do oceny. Przy samorządowych kolegiach odwoławczych dochody w trakcie realizacji budżetu z 2014 r. wyniosły 89 tys. zł a po stronie wydatków – 16.009 tys. zł, w rezultacie daje to 99,9%.

Rekomendacja dla Szanownej Komisji jest pozytywna. W całości jest to ocena pozytywna.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję.

Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Czesław Sobierajski (PiS):

Chciałem zapytać w kwestii samorządowych kolegiów odwoławczych – jeżeli podnosi pan kwestię różnic w płacach, że jest duża (być może liczby nie są wiarygodne), proszę rozstrzygnąć między sobą, które liczby są prawdziwe?

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Proszę bardzo, pan dyrektor Zielecki.

Wicedyrektor departamentu w NIK Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo.

Chciałbym sprostować.

Podałem średnie płace w samorządowych kolegiach odwoławczych. Szczegóły mógłbym wymieniać, ale są przedstawione w załączniku do naszej informacji do poszczególnych czterdziestu dziewięciu samorządowych kolegiów odwoławczych. Oczywiście, są tutaj różnice, niekiedy – nawet znaczące. Można to sobie wszystko porównać. Średnia jest taka, jak powiedziałem i nie ma żadnej rozbieżności. Średnia wynosi 8400 zł – tyle zarabia członek kolegium a średnio w czterdziestu dziewięciu samorządowych kolegiach odwoławczych zarabiają 3472 zł pracownicy biurowi.

Różnice pomiędzy poszczególnymi samorządowymi kolegiami odwoławczymi są, ale chciałbym przypomnieć, że poszczególni prezesi samorządowych kolegiów odwoławczych są niezależnymi dysponentami części budżetowych.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję, panie dyrektorze.

Proszę, panie prezesie.

Prezes SKO w Gorzowie Wielkopolskim Wiesław Drabik:

To prawda panie dyrektorze, że jesteśmy dysponentami.

W związku z tym, kilkakrotnie zwracałem się z prośbą do ministra, żeby wyrównać płace w biurach i zbliżyć je do średniej. U mnie płaca biurowa nie przekraczała 2200 a średnia to 3400. Są z tym pewne kłopoty w kwestii bieżącej realizacji zadań.

To tylko jest statystyka a w różnych kolegiach różnie się to kształtuje. Zadania mamy takie same i wszyscy państwo chcecie, abyśmy wykonywali je sumiennie i terminowo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Proszę państwa, jeżeli nie usłyszę sprzeciwu to…

Dobrze, jest.

Proszę o policzenie głosów.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem dla Komisji Finansów Publicznych tej części, zechce podnieść rękę w górę.

Dziękuję.

Kto jest przeciw?

Dziękuję.
Kto się wstrzymał?
Dziękuję.
Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

9 głosów za, 6 przeciw i brak wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo.

W takim razie Komisja zaopiniowała pozytywnie tę część dla Komisji Finansów Publicznych.

Na tym zakończyliśmy część pierwszą naszego posiedzenia.

Bardzo dziękuję państwu za uczestnictwo.

Jeżeli nie będziecie mieli nic przeciwko to pan poseł Galla będzie reprezentował nasze dzisiejsze prace Komisji na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.

Nie słyszę.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do drugiego punktu, jest to rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2014 r. (druk nr 3508), w zakresie działania Komisji.

Panie dyrektorze, poproszę o króciutką informację, ponieważ to sprawozdanie było dostępne. Proszę o treściwe przekazanie nam informacji, abyśmy mogli podjąć decyzję dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.

Wicedyrektor departamentu w NIK Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, jeżeli krótko to pominę rozdziały, w których omawiamy podstawowe dane. Rozdział nr 1 to podstawy prawne i organizacja działania NIK. W rozdziale nr 2 mamy opisaną syntetycznie działalność kontrolną NIK, ile było kontroli, wniosków, itd. Tu rzeczywiście wszystko można wyczytać.

Myślę, że najciekawszy jest rozdział nr 3, czyli sprawozdania, w którym przedstawiamy informację na temat realizacji zadań państwa w świetle kontroli NIK w podziale na trzynaście obszarów funkcjonowania państwa. Oczywiście, w większości z tych obszarów znajdziemy odniesienie do funkcjonowania samorządów. W tej prezentacji chciałbym zwrócić uwagę tylko na niektóre problemy styku administracji rządowej i samorządowej, jak i działań samorządów w najistotniejszych obszarach funkcjonowania państwa, czyli to, co wyszło nam z kontroli.

Chodzi m.in. o kontrolę nadzoru wojewodów nad realizacją przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych w zakresie administracji rządowej. Tutaj stwierdzamy niedostateczną efektywność i skuteczność jednostek samorządu terytorialnego w wykonywaniu tych zdań. Natomiast nadzór wojewodów nie ma charakteru systemowego, jest formalny i opiera się na kontrolach realizacji zdań zleconych i formalnej analizie sprawozdań z ich realizacji a ustalenia z kontroli i formowane na ich podstawie ustalenia są nierzetelne i nietrafne.

Kluczowe znaczenie dla efektywnego załatwiania spraw przez urzędy, w tym głównie urzędy samorządowe, mają usługi świadczone drogą elektroniczną. Sprawdziliśmy wdrażanie wybranych wymagań dotyczących systemów teleinformatycznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz Krajowych Ram Interoperacyjności. Tutaj pozytywnie oceniliśmy działania podejmowane przez burmistrzów i prezydentów miast w celu dostosowania objętych kontrolą systemów teleinformatycznych do współpracy z innymi systemami i rejestrami. Na to zwracaliśmy uwagę, że problemy były m.in. ze stanem zarządzania bezpieczeństwem informacji w kontrolowanych urzędach.

Jeżeli chodzi o kontrolę naboru pracowników na stanowiska urzędnicze w jednostkach samorządu terytorialnego to pojawiło się nieprzestrzeganie obowiązku otwartego i konkurencyjnego naboru. Skrytykowaliśmy praktykę powierzania czynności urzędniczych na podstawie umów cywilnoprawnych i zatrudniania osób niespełniających wymogów. Tutaj jest wiele do zrobienia w samorządach.

NIK badała sytuację finansową samorządu woj. mazowieckiego, przed chwilą relacjonując wykonanie budżetu w części 82 o tym mówiłem. Stwierdziliśmy, że trudna sytuacja finansowa tego województwa spowodowana była, z jednej strony, zmniejszeniem się potencjału dochodowego a, z drugiej, niewystarczającą redukcją wydatków. Celem kontroli prawidłowości i skuteczności realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego podatków lokalnych oraz dochodów z majątków była ocena prawidłowości wymiaru podatków, stosowania ulg podatkowych, skuteczność i poprawność egzekwowania zaległości podatkowych. Tutaj też jest wiele do zrobienia, zwłaszcza, jeśli chodzi o skuteczność egzekucji zaległości podatkowych. Również przy wymiarze podatku i stosowania ulg podatkowych stwierdziliśmy kilka przypadków uznaniowości w podejmowaniu decyzji.

Kontrola w zakresie przestrzegania przez samorządy woj. podkarpackiego gospodarki przestrzennej. Tutaj wykazała niski wzrost powierzchni objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, nieaktualizowanie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w szczególności podkreśliliśmy fakt, że planami miejscowymi objęto jedynie 12% powierzchni gmin, które są zagrożone występowaniem powodzi. Dopuszczano do zabudowy terenów zagrożonych powodzią, co stwarza ryzyko powstania dużych strat materialnych a nawet zagraża życiu lub zdrowiu mieszkańców.

Kontrola lokalizacji lądowych firm wiatrowych w Polsce – tutaj stwierdziliśmy ignorowanie społecznych sprzeciwów a budową elektrowni były zainteresowane osoby pełniące funkcje lub zatrudnione w gminach.

Kontrola regulowania stanu prawnego nieruchomości zajętych pod drogi gminne. Właściciele, prawie jednej piątej takich nieruchomości nie mogli liczyć na szybkie uzyskanie od gmin odszkodowań. Dzieje się tak z powodu nieuregulowanego statusu tych nieruchomości lub braku stosownych wpisów w księgach wieczystych. Pozytywnie oceniliśmy sposób organizacji sieci dróg powiatowych i gminnych z uwzględnieniem efektów realizacji Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. Powiązanie sieci dróg gminnych i powiatowych z sieciami wojewódzkimi i krajowymi, w oczywisty sposób, zwiększa dostępność do lokalnych ośrodków gospodarczych i wpływa na zwiększenie atrakcyjności regionów.

Istotny problem, który zauważyliśmy w kontrolach samorządowych to ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem. Aż sześć polskich miast znalazło się w pierwszej dziesiątce miast europejskich z największą liczbą dni w roku, w których przekroczono standardy jakości powietrza.

Pozytywna była nasza opinia, jeśli chodzi o ochronę mieszkańców dużych miast przed hałasem. Stwierdziliśmy, że pierwsze doświadczenia dużych aglomeracji w zdiagnozowaniu stanu akustyki zaowocowały sprawnym sporządzeniem map akustycznych. Większość kontrolowanych miast, przy okazywaniu planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego, wykorzystywała te mapy i wprowadzała prewencyjnie ograniczenia służące ochronie terenów wrażliwych na hałas.

Kontroli zawartych w naszym sprawozdaniu jest dużo więcej. Dla przykładu przytoczyłem kilka, aby zobrazować, jak duża jest różnorodność i skala działania jednostek samorządu terytorialnego.

Może jeszcze państwa zainteresuje, co przewidujemy do kontroli w 2015 r.? Mogę tutaj wskazać na kontrolę finansowania straży miejskich – chcemy sprawdzić, czy relacje pomiędzy ponoszonymi nakładami a osiąganymi rezultatami są zgodne z zasadami należytego zarządzania finansami. Ponadto mamy wykonywanie zadań oświatowych przez jednostki samorządu terytorialnego, zdolność małych gmin do wykonywania zadań publicznych, szczególnie do skutecznego wykonywania zadań, w tym – do tworzenia warunków rozwoju społeczności lokalnych, dotacje jednostek samorządu terytorialnego na zadania zlecone podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych.

To jest kontynuacja, parę lat temu prowadziliśmy taką kontrolę. Próbujemy powtórzyć to i zobaczyć. Będzie możliwość porównania, czy na tym tle nastąpił jakiś postęp.

Zamierzamy sprawdzić rewitalizację zdegradowanych obszarów miast i czy realizacja tych lokalnych programów rewitalizacji przyczyniła się do kompleksowej i trwałej poprawy na tych obszarach.

Skontrolujemy pomoc osobom starszym kierowanym do domów pomocy społecznej, pomoc społeczną dla uchodźców.

Kontrolą obejmiemy także przeprowadzenie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przez organy jednostek samorządu terytorialnego i realizację programów zdrowotnych przez jednostki samorządu terytorialnego.

To są przykładowe kontrole, które planujemy przeprowadzić w 2015 r. Będziemy na bieżąco informować państwa o wynikach tych kontroli.

Ponieważ zostałem zobligowany do krótkiego przedstawienia tego materiału na tym chciałbym zakończyć wypowiedź z uprzejmą prośbą o pozytywne zaopiniowanie tego dokumentu.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze.

Pytanie, tak?

Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Czesław Sobierajski (PiS):

Chciałem zapytać w kwestii, o której była mowa, że mamy słabe powiaty, tak? Jaka jest tego przyczyna? Jak to wpływa na realizację ich zadań?

Mam do pana sugestię.

Mówił pan o farmach wiatrowych. Prawo i Sprawiedliwość podziela dokładnie pogląd NIK, który wynika z kontroli. Nie słyszałem, aby NIK mówiła o tym publicznie. Jak my przekładamy argumenty to mówi się, że jest to polityk, a jak przedstawiacie to NIK to są prawdziwe argumenty

Należy mówić w bardzo konkretny sposób o sprawach, które dotykają mieszkańców.

To tyle.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję.

Pan chce się ustosunkować do tej wypowiedzi?

Wicedyrektor departamentu w NIK Dariusz Zielecki:

Bardzo krótko.

Słabe gminy, czy powiaty, to powiaty mają o tyle słabszą pozycję, że – niestety – ale po stronie dochodów mają znacznie mniejsze możliwości ich osiągania niż mają gminy. Powiaty jednak realizują szereg zadań, które są ponad gminą, ale pod województwem, podregionalne. Jest to jakiś łącznik pomiędzy tymi zadaniami *stricte* gminnymi a regionalnymi, które wykonują samorządy województw.

Jeżeli chodzi o farmy wiatrowe to nie jest to kontrola przeprowadzona przez mój departament, ale – jeśli dobrze pamiętam – to prezes Kwiatkowski wypowiadał się publicznie na ten temat. Była ona propagowana na naszych stronach internetowych, ale również prezes publicznie wypowiadał się w telewizji.

Mogę się mylić, ale wydaje mi się, że był to dość mocno nagłośniony temat przez NIK.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Tak, rzeczywiście, pan prezes wypowiadał się w telewizji na ten temat z informacją i krótkim briefingiem.

Dobrze, proszę państwa zamykam dyskusję.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu…

Jest sprzeciw, przystępujemy do głosowania. Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem sprawozdania NIK dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej, zechce podnieść rękę w górę.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

9 za, brak przeciwnych i wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo.

Panie dyrektorze, w takim razie Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej zaopiniowała pozytywnie sprawozdanie Najwyższej Izby Kontroli.

Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie Komisji.